ජාතික සංවර්ධනය සඳහා සාගර සම්පත්

ආචාර්ය කමල් තෙන්නකෝන්

ඉන්දියානු උප මහාද්වීපයේ ඉන්දියන් තුඩුවෙන් දකුණට වන්නට පිහිටා ඇති අප රට භූගෝලීය පිහිටීම අතින් ලෝකයේ සුවිශේෂ සන්ධිස්ථානයකි. හතරැසට දිග හරින ලද ලෝක සිතියමේ කර්ණ ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍යය (මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය) අප රටට සමීපයෙන් එයට පහළ සන්ධිස්ථානයක පිහිටීම පෙර පවසන ලද සංකල්පය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නකි. ඉන්දියන් සාගරයේම බටහිර දෙසට අරාබි මුහුදටත්, දකුණු දෙසට ඇන්ටාක්ටිකාව දෙසට විවෘතව මධ්‍ය ඉන්දියානු ද්‍රෝණියටත්, නැගෙනහිරින් බෙංගාල බොක්කටත් යන තෙවැදෑරුම් එකිනෙකට වෙනස් වූ චර්යාවන් ඇතිව නමුත් සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල ඉන්දියන් සාගරය යැයි කියන්නා වූ මෙම කලාප තුනටම මුහුණ ලා ඇති ආසියාතිකරයේ එකම රට වශයෙන්, අප රට සාගරය මත මුළුමනින්ම රඳා පවත්නා දූපත් රාජ්‍යයකි.

වර්ග සැතපුම් 25,332ක භූමි ප්‍රදේශයක් වසා පැතිර ඇති අප රටට, වර්ෂ 1981 දී එළිදක්වා 1994 සිට බලාත්මක වූ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය විසින් එතෙක් මෙතෙක් සංවර්ධනය කර ප්‍රකාශයට පත් කරන්නට යෙදුනා වූ හොඳම ප්‍රඥප්තිය වශයෙන් සලකන්නා වූ ''අන්තර්ජාතික සාගර නීති ප්‍රඥප්තිය'' ට අනුව ශ්‍රී ලංකාවට තමන්ගේ භූමි ප්‍රමාණයටත් වඩා 8 ගුණයක් විශාල වූ සාගර ප්‍රදේශයක් භුක්ති විඳීමට වරම් ලැබී ඇත (1 වන රූපසටහන). එය දකුණු දෙසට නාවික සැතපුම් 200ක් දක්වා විහිදෙන මුහුදු කලාපයකි. තවද, එම ප්‍රඥප්තියේ 72වන පරිච්ඡේදයට අනුව නාවික සැතපුම් 200ට ඔබ්බෙන් වූ මුහුදු පත්ල අප හට හිමි කර ගැනීමට අවස්ථාවක් උදා වී ඇත. දැනට මිනුම් කටයුතු නිමවා, එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය වෙත හිමිකම් වාර්තාව ඉදිරිපත් කර ඇති ශ්‍රී ලංකාවට, ඉදිරියේදී එම නාවික සැතැපුම් 200ට ඔබ්බෙන් වූ රට මෙන් තවත් 23 ගුණයක් පමණ විශාල සාගර පත්ලකට හිමිකම් පෑමට අවස්ථාවක් උදා වෙතැයි බලාපොරොත්තු විය හැක. මේ අනුව, වඩා විශාලවූමුහුදුකලාපයකට අයිතිවාසිකම් කීමට ශ්‍රී ලංකාවට අවස්ථාවක් ලැබෙනු ඇත.

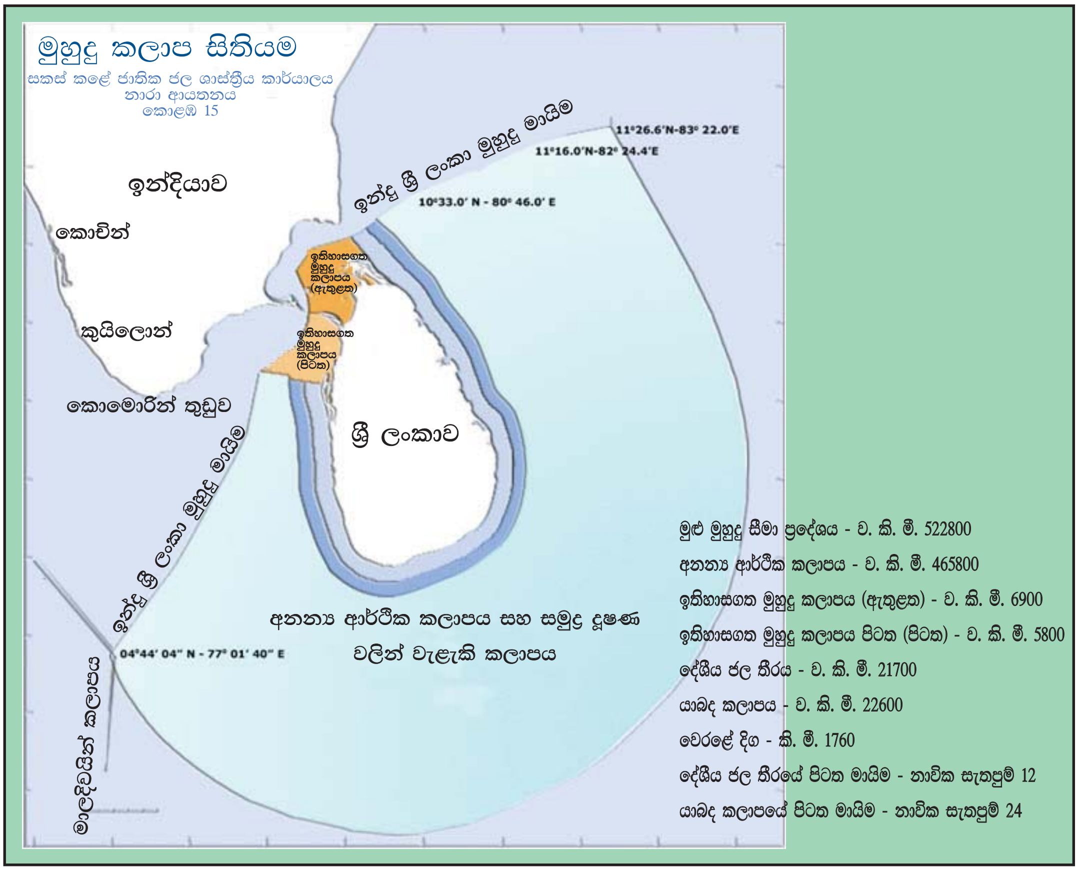

1 වන රූප සටහන: ශ්‍රී ලංකාවට හිමි සාගර ප්‍රදේශ

මෙම විශේෂ අනන්‍ය ආර්ථික කලාපයත්, ඉන් ඔබ්බට අපට අයත් වන්නා වූ සාගර පත්ලත් අති විශාල සම්පත් රාශියකට හිමිකම් පාන බව සාගර විද්‍යාඥයන්ගේ මතයයි. මෙම සම්පත් නිර්ණය කර ගැනීමේදී විවිධාකාර කෝණවලින් මිනුම් කර ජීව හා අජීව සම්පත් යනුවෙන්

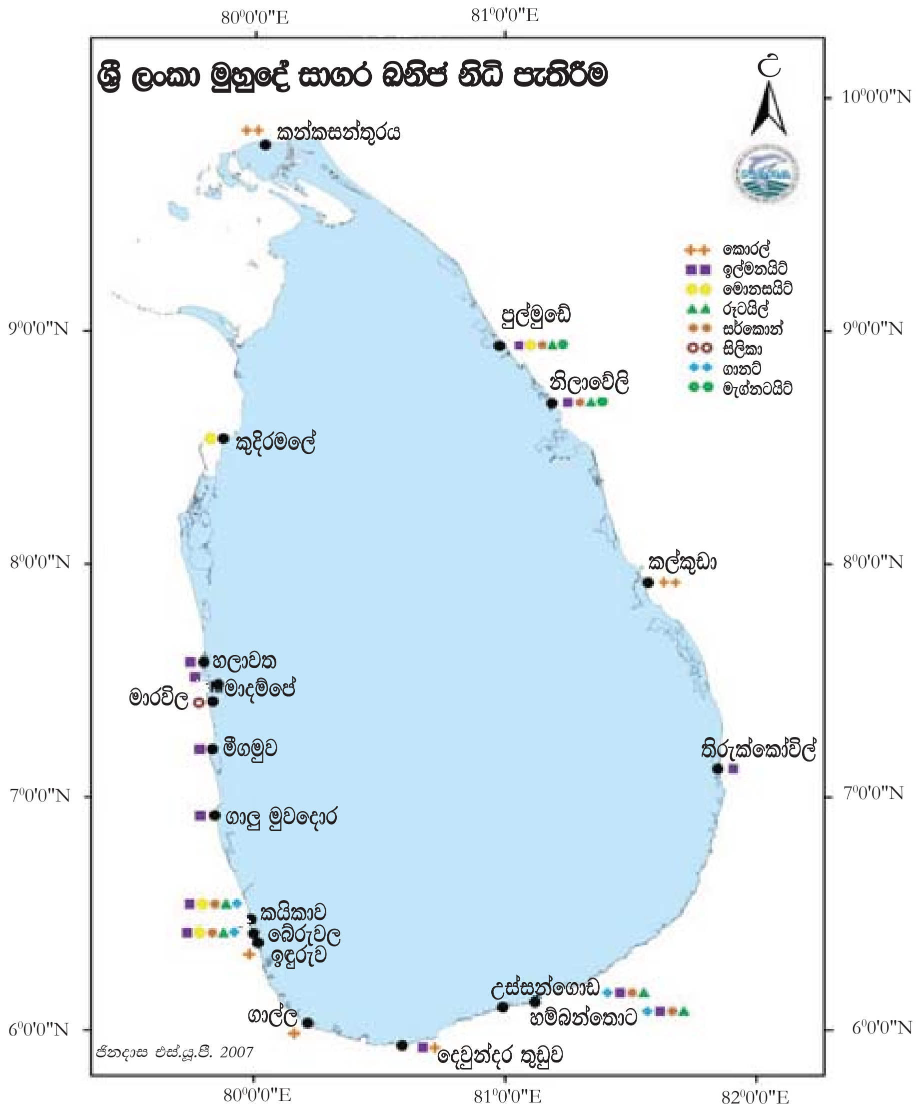

2 වන රූප සටහන: ශ්‍රී ලංකාවේ සාගර ඛනිජ සම්පත්

ලංකාවේ ජන ජීවිතය උදෙසා ඉතා වැදගත් මෙහෙවරක යෙදී සිටින කර්මාන්තයකි. ධීවර කර්මාන්තය වර්ෂ 2007දී දේශීය ආදායමෙන් 1.2%ක් උපයා ඇත. එය වර්ෂ 1995-1996 කාලය තුළ 2.0% තත්වයකින් පැවතියද, සුනාමි ව්‍යසනයෙන් පසුව වර්ෂ 2005දී 0.8%ක් බවට පත් විය. නැවත ක්‍රමක්‍රමයෙන් වැඩි වෙමින් සමස්තයක් වශයෙන් බලන කල සැහීමකට පත් විය හැකි ප්‍රගතියක් ලබා ඇත. එම දායකත්වය ප්‍රමාණාත්මකව සැසඳීමේදී එහි වටිනාකම රුපියල් මිලියන 55,010ක් පමණය. එය 2007 දී ධීවර කර්මාන්තයේ පූර්ණ කාලීන යෙදෙන්නන් සංඛ්‍යාත්මකව බැලුවහොත් 158,650 ක් පමණ වන අතර සෘජුව හා වක්‍රව මෙම කර්මාන්තයේ යෙදෙන්නන් ගණන් බැලුවහොත් එය 600,000 සීමාව ඉක්මවයි. රටේ සමස්ත ශ්‍රමික ප්‍රමාණයෙන් 8.5%ක් වේ. එයින් පෙන්නුම් කෙරෙන්නේ මෙම කර්මාන්ත ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනයෙහිලා සැලකිය යුතු දායකත්වයක් දරණ බවය.

අපනයනය ගැන සැලකුවහොත් වර්ෂ 2007දී මත්ස්‍ය සම්පත අපනයනය කිරීමෙන් ඩොලර් මිලියන 171,000ක් උපයා ඇත. එය රටේ මුළු මහත් අපනයනයෙන් 2.2%ක් වේ.

ප්‍රධාන වශයෙන් වර්ගීකරණයට භාජනය කළ හැක. මෙහිදී මත්ස්‍යයන්, ජල ප්ලවාංග, මුහුදු පැළෑටි ජීව කොටසටත්, බැර ලෝහ, කාබනික සම්පත්, බලශක්තිය, සාගර වැලි යනාදිය අජීවී සම්පත් කොටසටත් අයත් වේ. මෙම සම්පත්, පිහිටි ප්‍රදේශ අනුවද වර්ගීකරණය කළ හැක. එමගින්, වෙරළ හා යාබද තීරය, නොගැඹුරු මුහුද, ගැඹුරු මුහුද යනුවෙන් එම ප්‍රදේශවල සම්පත් පිහිටීම අනුව වර්ගීකරණය කළ හැක. මෙහිදී ජීව හා අජීව සම්පත් එකට සලකා බැලෙන අවස්ථා ඇත. උදාහරණයක් වශයෙන් වෙරළ තීරයේ හා යාබද තීරයේ ඇති මත්ස්‍ය සම්පත හා ඛනිජ සම්පත වෙරළාසන්න සම්පත් වශයෙන්ද, ඈත දියඹේ ඇති මත්ස්‍ය සම්පත හා බැර ලෝහ ගැඹුරු මුහුදේ ඇති සම්පත් වශයෙන්ද වර්ගීකරණයට පාත්‍ර කළ හැක.

පළමුවෙන් සඳහන් කළ වර්ගීකරණයට යොමු වීමේදී මත්ස්‍ය සම්පත මත රැඳී ඇති ධීවර කර්මාන්තය ශ්‍රී

මත්ස්‍ය සම්පත නෙළා ගැනීම කලාපීය වශයෙන් ගණනය කිරීමක් කළ හොත් වර්ෂ 2007දී වෙරළාසන්න මුහුදේ මත්ස්‍ය අස්වැන්න මෙට්‍රික් ටොන් 150,110ක්ද ගැඹුරු මුහුදේ 102,560ක්ද විය. මෙම අස්වැන්න මසුන් වර්ග සඳහා වර්ගීකරණය වීමේදී එය වර්ෂ 2007 දී පරව් (11,360), බලයා (52,540), කෙළවල්ලා (39,260), ඉස්සන් (7,320), පොකිරිස්සන් (640) (නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන්වලින් පෙන්නුම් කෙරේ). වැඩිම මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය වූ දිස්ත්‍රික් වශයෙන් වර්ෂ 2007 දී මාතර (48,460), කළුතර (39,950), මීගමුව (35,270), හලාවත (24,180) මෙට්‍රික් ටොන් වශයෙන් ඉදිරියෙන් සිටී. යුද්ධයේ නිමාවත් සමග උතුරු නැගෙනහිර ධීවර ජනතාවට නීති ලිහිල් වීමේදී මෙම තත්වය වෙනස් වේ යැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

මුහුද ආශ්‍රිතව අජීව නිෂ්පාදන ගණනය කිරීමක් සිදු කළ හොත්, වර්ෂ 2007 දී බෙලි කටු රු. මිලියන 349 ක වටිනාකමක් සහිත

මෙට්‍රික් ටොන් 1,162ක නිෂ්පාදනයක් ලබා ගෙන ඇත. මුහුද ආශ්‍රිත ගොඩබිම කොරල් ඉල්ලම් කැනීමෙන් රු. මිලියන 2,317ක්ද, ලුණු ටොන් 87,560ක්ද, ජිප්සම් ටොන් 548ක් ද නිපදවා ඇත. ඒවායේ වටිනාකම පිළිවෙළින් රු. මිලියන 68,215ක් හා 133ක් වේ.

අජීව සම්පත් ගැන සොයා බැලීමේදී පවා ගැඹුරු හා නොගැඹුරු මුහුදේ පිහිටීම ගැන සලකා වර්ගීකරණය කිරීමෙන් සම්පත් ගැන පහසු අධ්‍යයනයක යෙදිය හැක. ශ්‍රී ලංකාවේ සාගරික අජීව සම්පත් ගැන අධ්‍යයනයක් සිදුව ඇතත් ඒ සඳහා සම්පත් අඩුකම හේතු කොට ගෙන, එම අධ්‍යයනය හරියාකාරව කිරීමට නොහැකිව ඇත. විශේෂයෙන්ම ගැඹුරු මුහුදේ ඇති සම්පත්වලට මෙම හේතුව සෘජුවම බලපායි.

නොගැඹුරු මුහුදේ හා වෙරළ තීරයේ ඛනිජ සම්පත් ගැන සොයාබැලීමේදී, හලාවත, මාදම්පේ, මාරවිල, කයිකාවල, දෙවුන්දර, උස්සන්ගොඩ, හම්බන්තොට, තිරුක්කෝවිල්, නිලාවේලි යන ස්ථානවල නොගැඹුරු මුහුදේ වෙරළ තීරයේ කුඩා ප්‍රමාණවල නොයෙකුත් ඛනිජ නිධි ඇති බව සොයාගෙන ඇත. පුල්මුඩේ, බේරුවල, කුදිරමලේ යන ස්ථානවල ඛනිජ බහුලව ඇති බවද පර්යේෂණවලින් සනාථ වී ඇත. මෙම නිධිවල මොනසයිට්, රූටයිල්, ඉල්මනයිට්, සිලිකා වැලි, ගාර්නට්, මැග්නසයිට්, සර්කෝන් වැනි මිල අධික, වැඩි ආර්ථික වටිනාකමකින් යුක්ත ඛනිජ දක්නට ලැබේ (2 වන රූපසටහන). දැනට පුල්මුඩේ පිහිටා ඇති ඉල්මනයිට් නිධියේ කැනීම් කටයුතු පමණක් සිදුවේ. මෙම ඛනිජවලට අපනයන ආර්ථිකයේ විශාල වටිනාකමක් ඇති බැවින් විශාල විදේශ විනිමයක් උපයා ගැනීම සඳහා මෙම නිධි නිසි අයුරින් අධ්‍යයනය කර විශේෂ කළමනාකරණයක් කිරීම අවශ්‍යය.

90 දශකයේ නාරා ආයතනය මගින් බේරුවල ප්‍රදේශයේ මුහුද ආශ්‍රිතව සොයාගත් මොනසයිට් නිධියේ වටිනාකම ඩොලර් මිලියන 330ක් පමණ වේ යැයි ගණන් බලා ඇත. මොනසයිට් විකිරණශීලී ඛනිජයකි. මෙම ඛනිජ නිධිවලට අමතරව අපට ඉතා විශාල ආර්ථික වටිනාකමකින් යුක්ත කාබනික සම්පත් ද ශ්‍රී ලංකා මුහුදු පත්ලේ පිහිටා ඇත. මන්නාරම බොක්ක ආශ්‍රිත මුහුදේත්, හලාවතට ඉදිරියෙන් උතුරු දිශාවට වූ මුහුදේත්, දෙවුන්දරින් දකුණට වූ මුහුදේත්, ත්‍රිකුණාමලයෙන් උතුරට වන්නට වූ මුහුදේත් තෙල් හා ගෑස් නිධි ඇතැයි සැලකේ. ද්වීමාන භූ භෞතික සාගර සම්පත් පර්යයේෂණවලදී මෙම ප්‍රදේශයෙන් නිධි ගැන ධනාත්මක ප්‍රතිඵල ලැබී ඇත. දැනට මන්නාරම් බොක්ක ආශ්‍රිත මුහුදේ වැඩිදුර සමීක්ෂණ කටයුතු කෙර්. කෙසේ නමුදු මෙම තෙල් හා ගෑස් නිධි ගොඩගැනීමට ප්‍රථම තවදුරටත් පරීක්ෂණ සිදු කළ යුතුව ඇත. මෙම සම්පත විශාල ආර්ථික වටිනාකමකින් යුතු වුවද එය පරීක්ෂා කිරීමටත්, ගොඩගැනීමටත් විශාල මුදල් සම්භාරයක් යට කළ යුතුව ඇත.

අනාගතයේ තෙල් සහ ගෑස් සම්පතට විකල්පයක් වශයෙන් විද්‍යාඥයන් සොයා ගෙන ඇති විකල්ප බලශක්තීන්ගෙන් ''ගෑස් හයිඩ්‍රේට්'' සඳහා විශාල ප්‍රතිචාරයක් ලැබෙනු ඇත. ගෑස් හයිඩ්‍රේට (Gas Hydrates) යනු, මුහුදු පත්ලේ අධික පීඩනයක් හා අඩු උෂ්ණත්වයක් යටතේ, ජෙලි මෙන් පවත්නා ගෑස් වේ. එම ගෑස් හයිඩ්‍රේට සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වයේදී වේගයෙන් වාෂ්පීකරණය වී ගෑස් බවට පත්වේ. මෙම නිධි ගැන සිදු කළ පර්යේෂණවලට ලෝකයේ ප්‍රමුඛත්වයක් දී ඇත. ඉන්දියාව, එංගලන්තය, ඇමරිකාව යන රටවල විද්‍යාඥයන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් ඉන්දියානු මුහුද අවට කළ පරීක්ෂණ වලින් ශ්‍රී ලංකා මුහුද ආසන්නයේ උතුරු ප්‍රදේශයේ ගෑස් හයිඩ්‍රේට පිළිබඳ සාක්ෂි ලැබී ඇත. එබැවින් මතු යම් දවසක තෙල් සහ

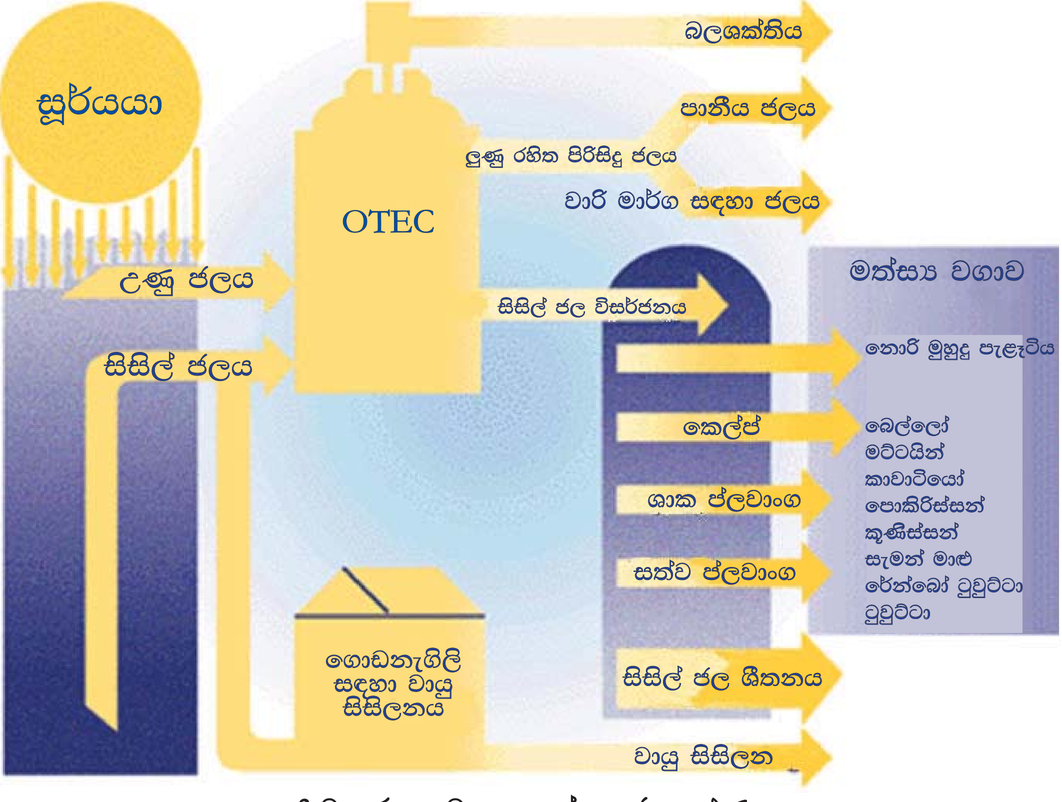

3 වන රූප සටහන: දෝලන ජල කුළුණු

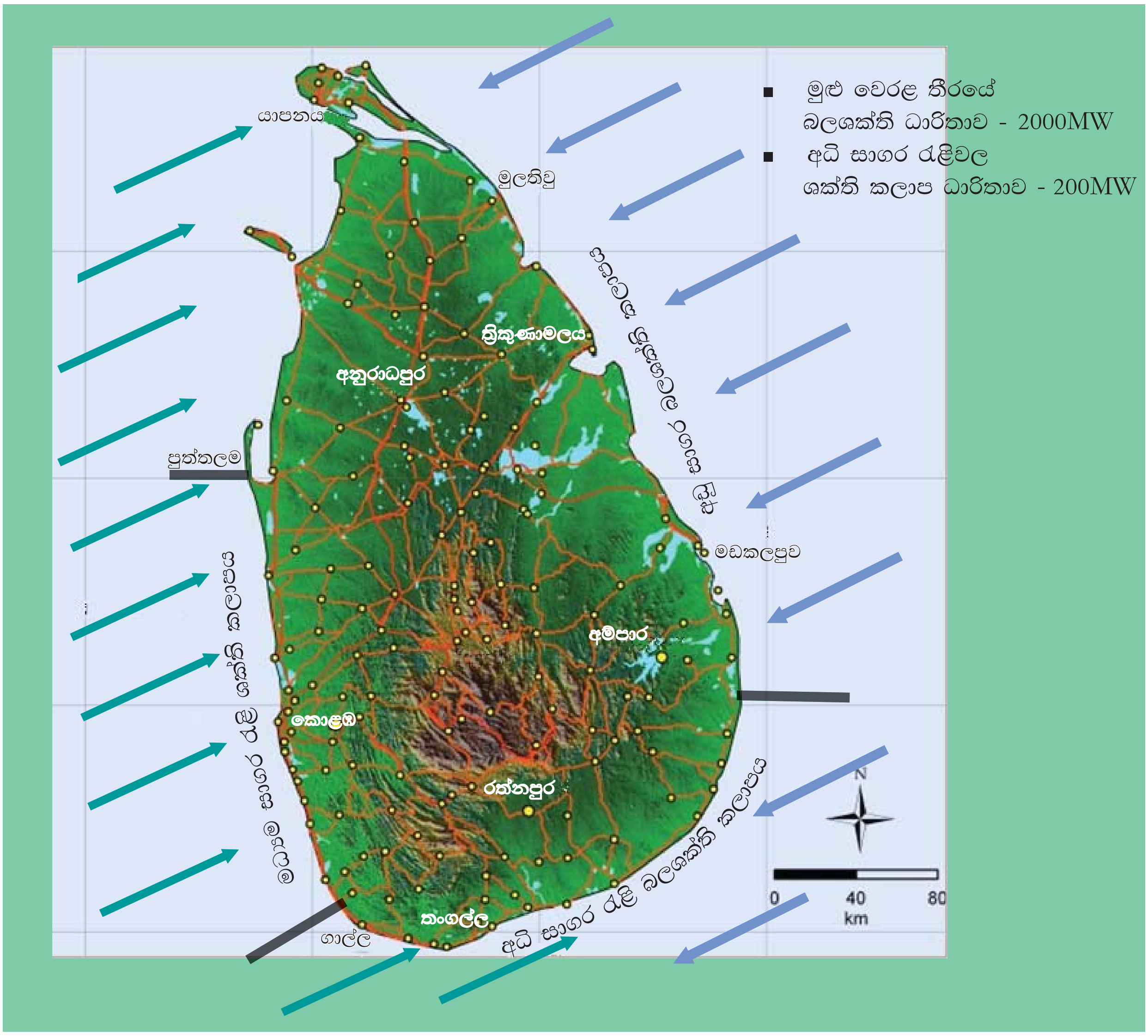

4 වන රූප සටහන: සාගරය බලශක්ති නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගැනීම

ගෑස් නිධි පමණක් නොව, ගෑස් හයිඩ්‍රේට පිළිබඳව යම්කිසි බලාපොරොත්තුවක් අපට තබා ගත හැක. මෙම තෙල්, ගෑස් සහ ගෑස් හයිඩ්‍රේට නිධි යථාර්ථයක් වුවහොත් එය ශ්‍රී ලාංකික ආර්ථිකයෙහි පෙරළියක් ඇති කරනු නොඅනුමානය.

පෙර සඳහන් කළ අන්දමට අන්තර් රාජ්‍ය සාගර නීති ප්‍රඥප්තියට අනුව අපගේ සාගර පත්ල තවදුරටත් පුළුල් කර ගැනීමට අවස්ථාවක් ලද හොත්, බැර ලෝහ, කාබනික සම්පත් අනූන වූ ප්‍රදේශයක් නතු කර ගැනීමට හැකියාව ඇත්තේය. ඉතා අනාදිමත් කාලයක සිට උතුරු ඉන්දියාවේ විශාල ගංගාවලින් හා ලංකාවේ ගංගාවලින් එකතු වූ අති විශාල රොන් මඩ තට්ටුවට, විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවට ඔබ්බෙන් නැගෙනහිරටත්, දකුණටත් අප හට හිමිකම් පෑමට අවකාශයක් ලැබේ. මෙම විශේෂ භූගෝලීය පිහිටීම වෙනත් රාජ්‍යවල මුහුදු සීමාවන්ට සමානත්වයක් නොදක්වයි. ශ්‍රී ලංකාව අවට වෙරළ තීරය ආසන්නයේ මෙම රොන් මඩ තට්ටුව විශාල ඝනකමකින් යුක්ත වන අතර එය සිරස් අතට සාමාන්‍යයක් වශයෙන් ගත් කළ කි. මී. 26ක් යටට විහිදී ඇත. මෙයින් අපට පෙනී යන්නේ මෙම රොන් මඩ තට්ටුවේ අති විශාල අජීව සම්පත් ස්ථානගතව ඇති බවය. මෙහි මැංගනීස්, කොබොල්ට් වැනි බැර ලෝහ පවතියි. ඒවා මතු යම් දවසක අප රටේ ආර්ථිකයට පුනර්ජීවයක් ලබා දෙනු ඇතැයි සිතිය හැකිය.

සාගර බලශක්තිය, සාගරයෙන් ලබා ගත හැකි තවත් සම්පතකි වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය නැංවීමෙහිලා අත්‍යවශ්‍යම සාධකයක් වන බලශක්තිය තීරණාත්මක අවස්ථාවක සිටින අපට සාගර බලශක්තිය විදුලිය ජනනය කිරීමෙහිලා විකල්ප බලශක්තියක් වශයෙන් යොදා ගැනීමේ අවස්ථාව පවතියි. සාගර ජලයේ නොයෙකුත් ක්‍රියාකාරකම්වල ස්වභාවය පදනම් කර බලශක්තිය උපදවාගත හැකි නොයෙකුත් ක්‍රමවේදයන් ඇත. සාගර ජලයේ සිරස් අතට ඇති උෂ්ණත්ව අන්තර

සාගර ජලයේ සිරස් අතට පවත්නා උෂ්ණත්ව පරාසයන්හි වෙනස උපයෝගී කරගෙන විදුලි බලය නිපදවීමේ හැකියාව ශ්‍රී ලංකාවට ඇත. එම ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය අඩුම උෂ්ණත්ව අන්තරය වන 20^0C සාමාන්‍යයෙන් දක්නට ලැබෙන්නේ ඇත ගැඹුරු මුහුදේ වුවද ශ්‍රී ලංකාව වටා ඇති සංඛ්‍යාවෙන් 9ක් වූ සාමුද්‍රික ආගාධයන් හි වෙරළට නුදුරින් මෙම උෂ්ණත්ව අන්තරය දැක ගැනීමට ලැබේ.

උපයෝගි කර ගැනීම (Ocean Thermal Energy Conversion), සහ සාගර රළි බලය, උදම් බලය, තරංග බලය යනාදී වශයෙන් ක්‍රම කිහිපයෙන්ම විදුලි බලය නිපදවිය හැකිය. මේ අතරින් ලංකාවට යෝග්‍යවන්නේ සාගර රළි බලයෙන් හා උෂ්ණත්ව අන්තරය උපයෝගි කරගෙන බැව් පර්යේෂණවලින් සනාථ කරගෙන ඇත. මූලික පර්යේෂණවලදී පෙනී යන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු වෙරළ තීරයේම සාගර රළිවල බලශක්තිය මෙගාවොට් 2000ක් පමණ බවය. මෙය අද ලංකාවේ විදුලිබල ඉල්ලුමට සමාන වේ. නමුත් සාගර රළි විදුලි බලාගාර රට වටේම පිහිටුවීමට අපට අවකාශයක් නොමැත. පරීක්ෂණවලින් සොයාගත් පරිදි, රළි බලාගාර නිපදවීමට වඩාත් යෝග්‍යතම වෙරළ තීරය වන දෙවුන්දර සිට පලටුපාන දක්වා වන වෙරළ තීරයය, එනම් මෝසම් සුළං කාල දෙකෙහිම බලපෑම්වලට යටත් වන දෙවුන්දර සිට පලටුපාන වෙරළ තීරයේ බල ශක්තිය මෙගාවොට් 200ක් පමණ වේ යැයි පෙනී ගොස් ඇත. එම ප්‍රමාණයෙන් 10% ක් හෝ විදුලි බලය නිපදවීමට යොදා ගත හැකි වෙයි නම් එය අප ලබන ජයග්‍රහණයක් වනවා නොඅනුමානය (3 වන රූපසටහන). තවද අප මුහුදේ රළිවල ස්වභාවය අනුව අපට හොඳම රළි විදුලි බලාගාර වන්නේ දෝලන ජල කුළුණ (Oscilating water column) යන බලාගාර වේ. එම බලාග ාර, විදුලිය නිපදවීමට පමණක් නොව වෙරළ ඛාදනය අඩු කිරීමට, දිය කඩනයක් සේ භාවිත කිරීමට යනාදී නොයෙකුත් අතිරේක ප්‍රතිලාභ රැසක් ගෙන දෙන ඉදිකිරීම් වේ. එහෙයින් සාගර විදුලි බලාගාර අපගේ ආර්ථිකය ගොඩනැංවීමෙහිලා විශාල දායකත්වයක් ලබා ගත හැකි ඉදිකිරීම් වේ. දැනටමත් මෙම වෙරළ තීරයේ විදුලි බලාගාර ස්ථාපනය කිරීම සඳහා වඩා යෝග්‍ය ස්ථාන 18ක් හඳුනාගෙන ඇත.

සාගර ජලයේ සිරස් අතට පවත්නා උෂ්ණත්ව පරාසයන්හි වෙනස උපයෝගි කරගෙන විදුලි බලය නිපදවීමේ හැකියාව ශ්‍රී ලංකාවට ඇත. එම ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය අඩුම උෂ්ණත්ව අන්තරය වන 20^0C සාමාන්‍යයෙන් දක්නට ලැබෙන්නේ ඇත ගැඹුරු මුහුදේ වුවද ශ්‍රී ලංකාව වටා ඇති සංඛ්‍යාවෙන් 9ක් වූ සාමුද්‍රික ආගාධයන්හි වෙරළට නුදුරින් මෙම උෂ්ණත්ව අන්තරය දැක ගැනීමට ලැබේ. ත්‍රිකුණාමලය සාමුද්‍රික ආගාධයද එවැන්නකි. මෙම ස්ථානය මෙම ක්‍රමය උපයෝගි කර ගෙන විදුලිය නිපදවා ගත හැකි ලෝකයේ පවතින හොඳම ස්ථාන 6න් එකක් ලෙස සැලකේ. එහි, වෙරළේ සිට කි. මී. එකක පමණ දුරකදී හමුවන මීටර් 1700ක ගැඹුරේදී ජලයේ උෂ්ණත්වය 4^0Cක් පමණ වේ. මෙහිදී මතුපිට ජලයේ සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය වන 26^0C සමග සසඳා බලන විට අවුරුද්ද මුළුල්ලේම අවශ්‍ය උෂ්ණත්වය පරාසය වන 20^0Cට වැඩි ප්‍රමාණයක් පවතින බව පැහැදිලිය. මෙම සාගර තාප බලශක්ති පරිවර්තනය කෙරෙන (Ocean Thermal Energy Conversion) විදුලි බලාගාරවලින්, විදුලි බලය පමණක් නොව එමගින් ලැබෙන අතුරුඵලවලින් වායු සිසිලන පද්ධති, අළුත් මත්ස්‍ය ජනාවාස පිහිටුවීම, පානීය ජලය නිෂ්පාදනය වැනි නොයෙකුත් කර්මාන්ත ඇති කළ හැක (4 වන රූපසටහන). එබැවින්, මෙවැනි විදුලි බලාගාර රටේ ආර්ථිකය නැංවීමෙහි ලා නොයෙකුත් ආකාරයෙන් දායක කර ගත හැක.

සුළං බලයෙන් විදුලිය නිපදවීම අද අප රටේ දැනටමත් සිදු වෙතත්, සාගරයේ මතුපිටින් ජනනය වන සුළඟින් විදුලිය නිපදවීමේ බලාගාර තවම නිපදවා නැත. කිසිම බාධකයක් නැති මෙවන් ස්ථානවල තැනෙන සුළං විදුලි බලාගාර ඉහළ කාර්යක්ෂමතාවයකින් යුක්තවේ. දැනටමත් ලෝකයේ ප්‍රචලිත මෙවැනි බලාගාරවලින් අපට අවශ්‍ය විදුලිය යම් ප්‍රමාණයක් ලබා ගත හැක. දකුණුදිග වෙරළ තීරයේ හම්බන්තොට වැනි ප්‍රදේශ මෙවැනි බලාගාර සඳහා යෝග්‍ය කලාප වේ.

නාවික ගමනාගමනයද අපේ රටේ ආර්ථික උන්නතියෙහිලා මුහුදෙන් ලබා ගත හැකි තවත් වාසිදායක තත්වයකි. කොළඹ වරාය අද ලෝකයේ සංවර්ධිත වරායන් අතුරින් එකකි. එයට අමතරව රට වටේම, එනම්, ගාල්ල, ත්‍රිකුණාමලය, කන්කසන්තුරය යනාදී ස්ථානවල ද වෙළඳ වරායන් ඇත. හම්බන්තොට හා නැගෙනහිර ඔලුවිල්හි අලුතින් වෙළඳ වරාය ඉදිවේ. මෙයට අමතරව වෙරළ තීරය වටේම ධීවර වරාය පිහිටා ඇති අතර, කොළඹට නුදුරු දික්ඕවිට ජාත්‍යන්තර ධීවර වරායක් ඉදි වෙමින් පවතී. මෙම වරාය සමග අපේ රටේ නාවික ගමනාගමනය අතින් ලෝකයේ සන්ධිස්ථානයකට පැමිණෙනු නොඅනුමානය. එමගින් දහස් සංඛ්‍යාත ඍජු හා වක්‍ර රැකියා වෙළඳ පොළක් මෙන්ම, විශාල විදේශ විනිමය ප්‍රමාණයක් රටට ගලා ඒමක්ද සිදුවනු ඇත. තවද රට වටේම පිහිටි මෙවන් වරාය උපයෝගි කර ගෙන උතුරෙන් දකුණටත්, දකුණෙන් උතුරටත් මගී ප්‍රවාහන ක්‍රමයක් ඇති කරන්නේ නම් එයද ජනතාවට සෙතක් වනු නොඅනුමානය.

අවසාන වශයෙන් අප හට එළඹිය හැකි නිගමනය වන්නේ දූප්පත් රාජ්‍යයක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික පුනර්ජීවනය උදෙසා මහාසාගරය සුවිශේෂ කාර්යභාරයක් ඉටුකළ හැකි මහා සම්පතක් බවයි.

ආචාර්ය කමල් තෙන්නකෝන්
ප්‍රධානී/ සාගර විද්‍යා අංශය
ජාතික ජල සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය (නාරා)